

**PROGRAM
REGIONALNY**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Mazowsze.
serce Polski

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

**STRESZCZENIE PODSTAWOWYCH INFORMACJI
DOTYCZĄCYCH PROJEKTU „INTERNET DLA MAZOWSZA”**

I. KONTEKST

I.1. Region docelowy

- (1) Docelowy obszar projektu obejmuje województwo mazowieckie, liczące około 5 500 000 mieszkańców (w Warszawie zamieszkuje ok. 1 700 000 i projekt nie przewiduje w niej budowy węzłów, z wyjątkiem technicznych punktów styku).
- (2) Gęstość zaludnienia w województwie mazowieckim – bez Warszawy - należy do najniższych w kraju, co utrudnia przyciąganie inwestycji w rozwój sieci szerokopasmowych, które zazwyczaj przynoszą większe zyski w obszarach o większej gęstości zaludnienia, gdzie potencjalny popyt jest większy i bardziej skumulowany. Struktura demograficzna województwa jest wyjątkowa, bowiem blisko 1/3 ludności to mieszkańcy Warszawy (stolica Polski), a na pozostałym obszarze województwa, z wyjątkiem kilku większych miast, to wielka liczba miejscowości małych i bardzo małych. W województwie mazowieckim jest ok. 7615 miejscowości małych i bardzo małych z liczbą mieszkańców poniżej 500.
- (3) Za pomocą zgłoszonego środka władze województwa chcą zmniejszyć tzw. zjawisko „drenażu mózgow” z tych obszarów, na których płace są mniejsze od średniej krajowej, tworząc nowe możliwości zawodowe dla wykwalifikowanych mieszkańców. Internet szerokopasmowy pozwoli osobom, które zazwyczaj opuszczały swoje miejsce zamieszkania ze względów finansowych, na podjęcia telepracy. Rozpowszechnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu będzie zachętą do rozwoju nowoczesnej gospodarki elektronicznej i administracji elektronicznej w tym regionie, a w konsekwencji będzie sprzyjać rozwojowi obszarów gospodarki opartej na wiedzy.

I.2. Uzasadnienie interwencji publicznej

- (4) Według władz województwa rozwój łączności szerokopasmowej w województwie mazowieckim – z wyjątkiem Warszawy - wiąże się z dwoma kluczowymi problemami: 1) brakiem infrastruktury do świadczenia usług wymaganych przez władze publiczne i obywateli oraz 2) brakiem odpowiedniej konkurencji, co znajduje odzwierciedlenie w wysokich cenach i nieadekwatnych usługach.

Niedostatki infrastrukturalne ze strony operatorów komercyjnych oferujących usługi szerokopasmowe

- (5) Jeżeli chodzi o pierwszy problem, podobnie jak w innych rejonach Unii Europejskiej, również w województwie mazowieckim zaawansowane usługi szerokopasmowe i infrastruktura wymagana do ich dostarczania są dostępne dla obywateli na gęściej zaludnionych obszarach, zwłaszcza w Warszawie, podczas gdy na innych obszarach, które nie są atrakcyjne komercyjnie dla operatorów komunikacji elektronicznej, infrastruktura szerokopasmowa jest niewystarczająca lub nie występuje wcale. Pozbawia to obywateli i przedsiębiorstwa z takich obszarów możliwości dostępu do łączności szerokopasmowej i usług szerokopasmowych.

- (6) Z danych statystycznych wynika, że na koniec 2010 r. dostęp do stacjonarnych usług szerokopasmowych w Polsce osiągnął poziom 16% (dostęp stacjonarny i mobilny), co wciąż jest wynikiem zdecydowanie poniżej średniej UE (26,6%). W Polsce jest nie tylko jeden z najniższych w UE wskaźników penetracji stacjonarnym dostępem do Internetu, ale jednocześnie udział dostępu poniżej 2 Mb/s wynosi 51% (średnia UE to ok. 14%), co pokazuje bardzo niską jakość łączy szerokopasmowych. Udział dostępu 10-30 Mb/s to tylko 12% (średnia UE ok. 40%), a dostęp FTTH w Polsce to tylko 4,5 tys. łączy światłowodowych. W tabeli poniżej przedstawiono rozkład usług w miejscowościach w województwie mazowieckim według różnych prędkości połączeń. Widoczna konkurencja wśród operatorów, którzy mogą świadczyć usługi przy użyciu konkurencyjnej infrastruktury występuje tylko na obszarze większych miast, gdzie szerokopasmowy dostęp do Internetu zapewniają także operatorzy telewizji kablowej.

Tabela 1 – Rozkład usług szerokopasmowych w województwie według różnych prędkości połączeń (% miejscowości)

Brak dostępu lub dostęp < 2 Mb/s	2 do 30 Mb/s	Powyżej 30 Mb/s
82%	17%	1%

- (7) W Tabeli Wyników Agendy Cyfrowej¹, Polska została określona jako kraj, który pomimo przyspieszenia w latach 2005-2009 wciąż pozostaje w końcu państw UE-27 w zakresie penetracji szerokopasmowego Internetu.
- (8) Brak szerokopasmowej infrastruktury w województwie mazowieckim ujawnił się wyraźnie podczas przygotowywania inwentaryzacji istniejącej infrastruktury i wiarygodnych planów inwestycyjnych. Według władz województwa w aż 7 285 miejscowościach z ogółu 8 826 miejscowości nie ma światłowodowych węzłów dystrybucyjnych, nie ma też oferty szerokopasmowego dostępu do Internetu gwarantującego użytkownikom końcowym prędkość pobierania 2 Mbit/s. Jeżeli chodzi o infrastrukturę NGA, spośród 8 826 miejscowości w województwie mazowieckim tylko w 79 oferuje się lub planuje w ciągu 3 najbliższych lat usługi NGA², a nawet w tych przypadkach obejmują one jedynie niewielkie części tych miejscowości, gdzie gęstość zaludnienia jest największa.

¹ Dokument roboczy służb Komisji SEC(2011)708 z dnia 31 maja 2011 r. dostępny na stronie internetowej: http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/index_en.htm.

² W odniesieniu do 125 miejscowości z kategorii 2-6 w tabeli w punkcie (40) nie zgłoszono wiarygodnych planów inwestycyjnych w sieci NGA, jednakże nie jest wykluczone realizowanie w nich w przyszłości inwestycji w sieci NGA, co umożliwia obecność w tych miejscowościach czynnego lub planowanego węzła IPDSLAM. Miejscowości te wyłączono z lokalizowania węzłów IDM, chyba że na późniejszym etapie realizacji projektu zostanie jednoznacznie stwierdzone, że w danej miejscowości żaden operator nie planuje inwestycji w sieci NGA w okresie najbliższych 3 lat.

Brak wystarczającej konkurencji skutkujący wysokimi cenami lub nieodpowiednimi usługami

- (9) Jeżeli chodzi o drugi problem, na wielu obszarach województwa mazowieckiego nie występuje konkurencja w zakresie hurtowych i detalicznych usług szerokopasmowych. Przeważającą technologią dostarczania tych usług w Polsce jest xDSL, a udział rynkowy xDSL jaki ma operator zasiedziały (TP S.A.) wynosi 64,6%, bez uwzględnienia udziału pośredniego wynikającego z dzierżawy łącza innym operatorom.
- (10) Władze województwa argumentują, że operator zasiedziały posiada największy udział w rynku, licząc aktywne linie abonenckie, co pokazuje niski poziom konkurencji na rynku docelowym, gdzie występowanie barier i dominująca pozycja TP S.A. nie zachęcają do wykorzystywania usługi dostępu do infrastruktury sieciowej w lokalizacji stacjonarnej. W połowie 2010 r. wskaźnik penetracji usług LLU³ w Polsce wynosił ok. 4%. Według władz województwa operatorzy alternatywni, mając świadomość pozycji dominującej operatora zasiedziałego, jego pionowej integracji oraz antykonkurencyjnego podejścia, nie są skłonni inwestować w świadczenie usług detalicznych poprzez łącza xDSL oparte o usługę LLU.

Uzasadnienie dla budowy nowej sieci

- (11) Według władz województwa głównym powodem niskiego poziomu dostępu do usług szerokopasmowych jest fizyczny brak wystarczającej światłowodowej szerokopasmowej infrastruktury dystrybucyjnej i infrastruktury „ostatniej mili”. Istniejąca infrastruktura jest skoncentrowana w pobliżu największego miasta w regionie. W konsekwencji władze województwa postanowiły zbudować nową sieć szerokopasmową w województwie mazowieckim – *Internet dla Mazowsza* („IDM”), która pozwoli zlikwidować przepaść infrastrukturalną.
- (12) Sieć IDM będzie otwarta dla operatorów prywatnych, którzy otrzymają dostęp do podłączenia infrastruktury „ostatniej mili”. Poprzez budowę regionalnej sieci szerokopasmowej otwartej dla wszystkich operatorów telekomunikacyjnych, służącej świadczeniu usług hurtowych władze na szczeblu centralnym i regionalnym chcą osiągnąć cele spójności społecznej i wzrostu gospodarczego. Budowa nowej infrastruktury szerokopasmowej pozwoli wejść na rynek dodatkowym operatorom sieci dostępowych, co będzie miało pozytywny wpływ na świadczenie usług detalicznych i konkurencję na obszarach objętych zgłoszonym projektem.
- (13) Władze województwa poinformowały również, że większość operatorów sieci dostępowych była zdania, iż wybudowanie nowej sieci, której węzły będą znajdować się w gminach i poszczególnych miejscowościach, pomoże im w rozwoju, przyczyniając się do zwiększenia dochodowości inwestycji.

³

Ang. Local Loop Unbundled.

- (14) Władze województwa twierdzą, że środek jest konieczny do osiągnięcia celów Europejskiej Agendy Cyfrowej⁴, aby uniknąć pogłębienia przepaści cyfrowej i zapewnić obywatelom Europy Środkowej konkurencyjny dostęp do Internetu.

II. OPIS ŚRODKA

- (15) **Cel:** Celem władz województwa jest zapewnienie mieszkańcom, przedsiębiorstwom, organom rządowym i jednostkom administracji publicznej możliwości dostępu do wybranego operatora łączności elektronicznej i wybranej platformy technologicznej oraz dostępu do usług dostarczanych w ramach sieci NGA.
- (16) Projekt koncentruje się na „białych obszarach NGA” (tj. obszarach, na których obecnie nie ma infrastruktury NGA, a inwestorzy prywatni nie planują inwestycji w taką infrastrukturę w ciągu najbliższych trzech lat). Według władz województwa zapewnienie operatorom telekomunikacyjnym dostępu do subsydiowanej infrastruktury szkieletowej i dystrybucyjnej stworzy zachęty do inwestycji w segmenty NGA ostatniej mili, a budowa w wybranych miejscowościach sieci dostępowych NGA stworzy zachęty do wdrażania i świadczenia zaawansowanych usług elektronicznych wymagających bardzo szybkiego dostępu do Internetu. Drugim celem projektu jest umożliwienie korzystania z nowej sieci, aby wyeliminować „przepaść cyfrową” w zakresie tradycyjnych podstawowych usług szerokopasmowych na obszarach, na których obecnie nie ma odpowiedniej infrastruktury szerokopasmowej.
- (17) Infrastruktura IDM będzie dostępna również dla administracji publicznej zgodnie z przepisami dotyczącymi zamówień publicznych. Pozwoli to wdrożyć ogólnie dostępne usługi elektroniczne (w tym zwłaszcza administracji elektronicznej, edukacji elektronicznej i e-zdrowia) i korzystać z nich. Szerokopasmowy dostęp pozwoli wyrównać różnice w lokalizacji przedsiębiorstw i przyczyni się do wzmocnienia roli obszarów peryferyjnych w województwie mazowieckim.
- (18) **Podstawa prawna:** Środek opiera się na ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (z dnia 6 grudnia 2006 r.), ustawie o wspieraniu rozwoju sieci i usług telekomunikacyjnych (z dnia 7 maja 2010 r.), ustawie o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (z dnia 30 kwietnia 2010 r.) oraz uchwale Zarządu Województwa Mazowieckiego nr 2283/89/07 z dnia 6 listopada 2007r. w sprawie przyjęcia Mazowieckiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013.⁵
- (19) **Przygotowanie projektu:** Projekt będzie realizowany przez wojewódzkie władze publiczne, które otrzymały środki finansowe w ramach Mazowieckiego Regionalnego Programu Operacyjnego na podstawie uchwały o dofinansowaniu. Zadania związane z przygotowaniem oraz realizacją projektu, m.in. przygotowanie

⁴ Komunikat Komisji COM(2010) 245 wersja ostateczna/2 z 26.8.2010 – Europejska agenda cyfrowa.

⁵ Mazowiecki Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013 został przyjęty decyzją Komisji Europejskiej nr CCI: 2007PL161PO011 z dnia 10 października 2007 r.

studium wykonalności, wniosku o dofinansowanie, dokumentacji do zamówień publicznych na roboty budowlane i dostawę sprzętu, nadzór nad wykonaniem robót budowlanych i dostawą sprzętu zostały powierzone przez władze województwa spółce in-house (Agencja Rozwoju Mazowsza S.A., „ARMSA”). Wynagrodzenie ARMSA jest określane każdorazowo w uchwale Zarządu Województwa o powierzeniu danego zadania i nie jest wyższe niż faktyczna jego wartość rynkowa. Rola ARMSA zakończy się na etapie, gdy sieć jest zbudowana, a jej zarządzanie powierzone zostanie Operatorowi Infrastruktury.

- (20) Wdrażanie zgłoszonego projektu może odbywać się według dwóch modeli organizacyjnych. W pierwszym scenariuszu („model podstawowy”) województwo przeprowadzi procedury zamówień publicznych na projektowanie i budowę infrastruktury szerokopasmowej, jak również - w ramach oddzielnej procedury – wybierze partnera prywatnego („operator infrastruktury”), któremu będzie dzierżawić infrastrukturę IDM i powierzy jej eksploatację. W ramach tego modelu operator infrastruktury płaciłby województwu czynsz za dzierżawę wybudowanej infrastruktury szerokopasmowej i będzie miał prawo zatrzymać przychody z zarządzania siecią i jej eksploatacji.
- (21) W drugim scenariuszu („model alternatywny”) partner prywatny jest wylaniany w ramach jednej otwartej procedury selekcji i odpowiada za zaprojektowanie, wybudowanie i eksploatację sieci. Po zakończeniu umowy województwo otrzyma z powrotem infrastrukturę IDM. W tym scenariuszu wybrane przedsiębiorstwo otrzyma od województwa środki na przeprowadzenie inwestycji i będzie miało prawo do zatrzymania przychodów z tytułu zarządzania siecią i jej eksploatacji⁶.
- (22) Różnica między tymi dwoma modelami sprowadza się w zasadzie do kwestii organizacyjnej: w modelu alternatywnym zadania są zintegrowane w jednej procedurze zamówień, natomiast w modelu podstawowym są podzielone na dwa etapy i kilka odrębnych postępowań. Istotny wpływ na wybór modelu w województwie ma aktualna postawa i oczekiwania podmiotów zainteresowanych funkcją operatora infrastruktury (OI), a także odpowiednie parametry finansowe projektu. W modelu podstawowym jest większe prawdopodobieństwo zrealizowania infrastruktury szerokopasmowej o większym zasięgu, a więc w większym stopniu osiągnięcia celu projektu w postaci wyeliminowania obszarów wykluczenia cyfrowego, ale jednocześnie istnieje w nim większe ryzyko ponoszenia przez województwo dodatkowych kosztów w fazie eksploatacyjnej, a partner prywatny podejmuje mniejsze ryzyko.
- (23) W obydwu scenariuszach sieć pozostanie własnością województwa mazowieckiego przez czas trwania umowy z operatorem infrastruktury. Operator infrastruktury nie świadczy żadnych usług dla użytkowników końcowych, a jedynie usługi hurtowe dla innych przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Operator infrastruktury będzie miał obowiązek zapewnić efektywny dostęp hurtowy osobom trzecim przez cały czas trwania umowy z województwem, tj. przez okres nie krótszy niż 7 lat.

⁶ Według władz województwa symulacje finansowe pokazują, że poziom przychodów z tytułu eksploatacji planowanej infrastruktury nie będzie gwarantować operatorowi infrastruktury odpowiedniego zwrotu z inwestycji w budowę sieci szerokopasmowej.

- (24) Projekt przewiduje budowę infrastruktury szkieletowej i dystrybucyjnej, a także w wybranych miejscowościach budowę sieci dostępowej NGA.⁷ Dotacja będzie obejmować głównie elementy pasywne, które są niezbędne do zainstalowania i funkcjonowania szerokopasmowego dostępu do Internetu (np. kanalizację kablową, łącza, światłowody, studnie, szafy telekomunikacyjne lub inne lokalizacje węzłów telekomunikacyjnych), a także elementy aktywne, jeżeli będą niezbędne do osiągnięcia zakładanego celu (zwłaszcza w węzłach sieci szkieletowej i w głównych węzłach sieci dystrybucyjnej) w ramach dostępnego budżetu.
- (25) Poprzez zapewnienie hurtowego dostępu do sieci IDM operatorom telekomunikacyjnym zainteresowanym podłączeniem, władze województwa chcą zachęcić tych operatorów do prywatnych inwestycji w sieci NGA (tj. w infrastrukturę ostatniej mili⁸), aby przyspieszyć świadczenie usług NGA na rzecz użytkowników końcowych. Dzięki tej inicjatywie wszyscy potencjalni użytkownicy końcowi będą mogli wybrać operatora łączności elektronicznej lub platformę technologiczną szerokopasmowego dostępu, których uznają za najbardziej odpowiadających ich potrzebom pod względem dostarczenia sieci NGA mogącej zapewnić dużą przepustowość, wysoką niezawodność i usługi łączności po rozsądnych cenach. Dodatkowo w ramach celu wtórnego władze wojewódzkie zamierzają również ograniczyć przepaść cyfrową w tych obszarach, w których nawet podstawowe usługi szerokopasmowe nie są obecnie świadczone.
- (26) Władze województwa twierdzą, że w województwie mazowieckim występują nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku, jeżeli chodzi o świadczenie usług NGA, a na niektórych obszarach również podstawowych usług szerokopasmowych, a w konsekwencji uważają, że interwencja państwa jest konieczna, aby skorygować tę sytuację. Władze województwa zwróciły się zatem o zatwierdzenie projektu zgodnie z zasadami pomocy państwa i *Wytycznymi wspólnotowymi w sprawie stosowania przepisów dotyczących pomocy państwa w odniesieniu do szybkiego wdrażania sieci szerokopasmowych*⁹ (zwanymi dalej „wytycznymi w sprawie sieci szerokopasmowych”).
- (27) **Budżet i instrumenty finansowania:** Całkowity budżet projektu wynosi około 493 340 000 PLN (ok. 116 256 436 EUR EUR¹⁰) brutto. Znaczna część środków – ok. 340 940 000 PLN (ok. 80 343 000 milionów EUR¹¹ – będzie pochodzić z EFRR, pozostała kwota zostanie pozyskana ze środków publicznych z budżetu państwa i/lub z budżetu województwa mazowieckiego.

⁷ Władze województwa planują budowę w wybranych 29 miejscowościach z kategorii 6 oraz w 4 miejscowościach z kategorii 1-2 budowę sieci dostępowych NGA do budynków.

⁸ Sieć dostępowa łącząca użytkowników końcowych z siecią szkieletową zapewni połączenie dostawcy łączności z konsumentem.

⁹ Dz.U. C 235 z 30.9.2009, s. 7.

¹⁰ Przeliczenie według kursu wymiany EUR/PLN o przybliżonej wartości 4,24355, stanowiącego średnią arytmetyczną miesięcznych obrachunkowych kursów stosowanych przez Komisję Europejską z ostatnich sześciu miesięcy 2011 roku. Miesięczne obrachunkowe kursy wymiany stosowane przez Komisję Europejską publikowane są w mediach elektronicznych (http://ec.europa.eu/budget/infocuro/index.cfm?fuseaction=currency_historique&currency=153&Language=en)

¹¹ Por. przypis ¹⁰

- (28) **Kwota i intensywność pomocy:** Intensywność pomocy i kwota pomocy dla wybranego operatora infrastruktury będzie ostatecznie zależeć od wybranego modelu projektu i wyniku procedury przetargowej. Niemniej jednak, biorąc pod uwagę, że budowana infrastruktura szerokopasmowa będzie własnością województwa, a także uwzględniając ustalenia umowne między województwem a wybranym operatorem infrastruktury, rzeczywista kwota pomocy będzie niższa od kwoty podanej w poprzednich motywach dotyczących budżetu projektu.
- (29) **Sporządzanie map i analizy zasięgu:** Władze województwa potwierdziły, że analiza stanu istniejącej infrastruktury i planów inwestycyjnych na najbliższe trzy lata została sporządzona w trakcie szczegółowej inwentaryzacji przygotowanej przez niezależnych ekspertów.
- (30) Inwentaryzacja obejmowała zarówno infrastrukturę dystrybucyjną, jak i infrastrukturę dostępową. Jeżeli chodzi o podstawową infrastrukturę szerokopasmową, inwentaryzacją objęto infrastrukturę umożliwiającą świadczenie usługi szerokopasmowego podstawowego dostępu do Internetu o przepustowości wynoszącej co najmniej 2 Mbit/s. Inwentaryzacja opierała się pierwotnie na ankietach przesłanych wszystkim przedsiębiorstwom telekomunikacyjnym zarejestrowanym w rejestrze organu regulacyjnego, a także na ankietach wypełnianych przez władze lokalne i publicznie dostępnych danych. Inwentaryzację wykonano w 2009 r. Dodatkowo zorganizowano kilka spotkań z operatorami, podczas których omówiono wszystkie kwestie związane z realizacją projektu, w tym wyniki inwentaryzacji. W sierpniu 2011 r. inwentaryzację ponownie zaktualizowali eksperci na podstawie danych uzyskanych od krajowego organu regulacyjnego, TP S.A. i ankiet dotyczących infrastruktury NGA. Ostateczne korekty zostały wprowadzone w wyniku konsultacji publicznych.
- (31) Jak wynika z danych przedstawionych w motywie 6 powyżej, dostępność łączności szerokopasmowej w województwie mazowieckim jest bardzo ograniczona. Ponadto plany inwestycyjne operatorów w najbliższych trzech latach, zwłaszcza jeżeli chodzi o rozbudowę infrastruktury NGA, dotyczą głównie obszarów miejskich i gęsto zaludnionych terenów kraju.
- (32) Według władz województwa zasiedziały operator, TP S.A., ma znaczny udział węzłów dystrybucyjnych w województwie mazowieckim (z wyłączeniem Warszawy) wynoszący ponad 86%. Równocześnie, podczas weryfikowania z TP S.A. dostępności tych węzłów dystrybucyjnych dla innych operatorów władze województwa stwierdziły, że TP planuje udostępnienie tej infrastruktury innym operatorom i jej eksploatację przez nich tylko w 54 z 8 826 miejscowości w województwie. W konsekwencji dostępność szkieletowej infrastruktury dystrybucyjnej dla innych operatorów jest bardzo mała.
- (33) **Konsultacje publiczne:** W okresie od 20 września 2011 r. do 20 października 2011 r. władze województwa przeprowadziły końcowe konsultacje publiczne w celu sprawdzenia wyników opracowania map, planowanej klasyfikacji obszarów kwalifikujących się do interwencji (z planowaną lokalizacją węzłów sieci) i uzyskania od zainteresowanych stron informacji o ich planach dotyczących planowanych inwestycji w NGA i światłowody, a także ich opinii na temat

projektu. W ogłoszeniu o konsultacjach wszystkie zainteresowane strony zostały wprost zachęcone do przedstawiania planów inwestycyjnych oraz zgłaszania ewentualnych niezgodności w wynikach inwentaryzacji.

- (34) W trakcie konsultacji publicznych uwagi przedstawiły 83 podmioty (w tym 6 operatorów telekomunikacyjnych), w tym 3 podmioty przedstawiły uwagi dotyczące lokalizacji węzłów, a także klasyfikacji obszarów kwalifikujących się do inwestycji. W tym względzie władze województwa potwierdzają, że uwagi te w całości uwzględniono, co doprowadziło do zmiany klasyfikacji niektórych obszarów pod względem ich kwalifikowalności do interwencji, a także do zmiany lokalizacji niektórych węzłów. W odniesieniu do miejscowości z kategorii 2 w tabeli poniżej nie zgłoszono, by optyczny węzeł światłowodowy był otwarty dla podmiotów trzecich dla dołączenia infrastruktury ostatniej mili NGA. Z operatorem zasiedziały, ze względu na skalę posiadanej infrastruktury w województwie wielkopolskim, odbyło się dodatkowe spotkanie z udziałem krajowego organu regulacyjnego. TP S.A. oświadczyła w pisemnych ustaleniach, że nie zamierza przeciwdziałać realizacji projektu oraz wyraża gotowość modernizacji i rozbudowy swojej infrastruktury na obszarach objętych projektem, jeżeli władze województwa złożą wiążące zamówienie.
- (35) Ponadto uwagi przesyłały podmioty zainteresowane funkcją operatora infrastruktury, a także podmioty zainteresowane zakupem dostępu do usług IDM. Władze województwa potwierdziły, że w trakcie konsultacji publicznych nie wpłynęły uwagi, które kwestionowałyby planowany projekt IDM.
- (36) **Opinia krajowego organu regulacyjnego:** Projekt był również przedmiotem bieżących konsultacji z krajowym organem regulacyjnym (UKE) i z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W piśmie z dnia 3 listopada 2011 r. UKE wydał pozytywną opinię na temat zgłoszonego projektu. W opinii stwierdzono między innymi, że „Prezes UKE pozytywnie opiniuje wspomniany projekt, gdyż jego celem jest radykalna poprawa dostępności infrastruktury szerokopasmowej w województwie mazowieckim, w szczególności na jego mniej zurbanizowanych obszarach, które wymagają pilnej rozbudowy nowoczesnej infrastruktury. Realizacja tego projektu przyczyni się również do wzrostu atrakcyjności ekonomicznej tego regionu oraz wzmocni rozwój Polski”.
- (37) **Warunkowy dostęp do IDM:** Władze województwa opracowały system warunkowego dostępu do sieci IDM, aby po pierwsze osiągnąć cele programu, a po drugie zminimalizować potencjalne zakłócenie konkurencji wobec istniejących operatorów.
- (38) Podstawowym celem władz województwa jest zapewnienie operatorom telekomunikacyjnym dostępu do subsydiowanej infrastruktury, aby stworzyć zachęty do inwestycji w infrastrukturę NGA ostatniej mili¹². Drugim celem projektu

---

¹² Zgodnie z motywem 53 wytycznych w sprawie sieci szerokopasmowych sieci NGA to przewodowe sieci dostępne, które składają się w całości lub częściowo z elementów optycznych i które mogą zapewnić świadczenie usług szerokopasmowego dostępu o wyższych parametrach (takich jak wyższa przepustowość) w porównaniu z usługami świadczonymi za pomocą istniejących sieci z przewodów miedzianych, tj. w niniejszym przypadku rozwiązania FTTx mogące zapewnić użytkownikom

jest umożliwienie korzystania z nowych sieci w celu wyeliminowania „przepaści cyfrowej” w obszarze dostępu do tradycyjnej podstawowej łączności szerokopasmowej na terenach, gdzie nie ma odpowiedniej infrastruktury szerokopasmowej.

- (39) Aby zminimalizować potencjalne zakłócenia konkurencji, władze województwa nie będą zezwalać podmiotom trzecim na podłączanie do IDM podstawowej infrastruktury szerokopasmowej tam, gdzie występuje dostateczna konkurencja na poziomie takiej sieci lub gdzie istnieją co najmniej dwie konkurujące infrastruktury podstawowej łączności szerokopasmowej¹³. Władze województwa argumentują, że takie ograniczenia w użytkowaniu sieci IDM ograniczą potencjalne zakłócenie konkurencji względem dostawców podstawowych usług szerokopasmowych, lecz równocześnie będą zachęcać do budowy sieci NGA poprzez zapewnienie w regionie światłowodowej sieci szkieletowej i dystrybucyjnej.
- (40) Na podstawie opisanej powyżej praktyki tworzenia map zakończono tworzenie listy docelowych obszarów i określono rodzaj dostępu do IDM w podziale na rodzaj obszaru zgodnie z poniższą tabelą.¹⁴

Tabela 2: Warunkowy dostęp do węzłów sieci Internet dla Mazowsza (IDM)

	<u>Liczba miejscowości w kategorii ogółem / liczba z planowanym węzłami IDM¹⁵</u>	<u>Istniejąca infrastruktura dystrybucyjna (włączając ciemne włókna)</u>	<u>Podstawowa detaliczna oferta szerokopasmowa¹⁶</u>	<u>Infrastruktura NGA lub plany na najbliższą przyszłość</u>	<u>Dostęp warunkowy do IDM</u>
1	7 197 / 200	Brak	Nie	Nie	Wszyscy operatorzy mogą podłączyć się do IDM, gdyż nie ma żadnej dostępnej optycznej infrastruktury dystrybucyjnej i jednocześnie nie ma

kończonym minimalną prędkość 40 Mb/s lub sieci kablowe mogące zagwarantować prędkość do 50 Mb/s i powyżej 50 Mb/s przy zastosowaniu nowego standardu modemu DOCSIS 3.0.

¹³ Gwarantowane co najmniej 2 Mb/s do użytkownika końcowego.

¹⁴ Zgodnie ze wskazówkami Komisji w decyzji N 407/2009 Optical fibre Catalonia (Xarxa Oberta) C(2010)5696 z 11.8.2010 i decyzji SA.31687 (N436/2010) Broadband in Friuli Venezia Giulia (Project Ermes) C(2011)3498 z 23.5.2011 oraz decyzji SA.33438 (2011/N), SA.33440 (2011/N), SA.33441 (2011/N), SA.33439 (2011/N), SA 30851 (2011/N) Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej z 10.11.2011.

¹⁵ Dane odpowiadają liczbie miejscowości w każdej kategorii, które władze województwa określiły jako planowane obszary docelowe. Ostateczny kształt sieci i dokładny wykaz miejscowości będą określane w ramach procedury przetargowej (np. zamówienia na zaprojektowanie i wykonanie sieci, na pozyskanie istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej, na wybór Operatora Infrastruktury). Może to oznaczać, że niektóre węzły mogą zostać przeniesione z jednej miejscowości do drugiej lub dodane/skreślone zgodnie z optymalizacją techniczną i ekonomiczną propozycji zwycięskiego oferenta. W każdym razie warunkowy dostęp przedstawiony w tabeli będzie stosowany, dlatego też władze województwa sklasyfikowały wszystkie miejscowości w województwach, w tym miejscowości, które nie są obecnie traktowane jako docelowe.

¹⁶ W odniesieniu do danych o istniejącej lub planowanej bezprzewodowej infrastrukturze dostępowej uwzględnione zostały tylko technologie gwarantujące użytkownikom końcowym co najmniej 2 Mb/s.

					podstawowej sieci dostępowej lub jest tylko jedna taka sieć
2	1 173 / 79 ¹⁷	Tylko jedna	Tylko jedna	Nie	Wszyscy operatorzy mogą podłączyć się do IDM – obszar szary „problematiczny” ¹⁸
3	12 / 0	TP S.A.	TP S.A. + LLU ¹⁹	Nie	Do IDM mogą być podłączone tylko infrastruktury ostatniej mili NGA ²⁰
4	0 / 0	Więcej niż jedna	Tylko jedna	Nie	Do IDM mogą być podłączone tylko infrastruktury ostatniej mili NGA
5	0 / 0	Więcej niż jedna	TP S.A. + LLU	Nie	Do IDM mogą być podłączone tylko infrastruktury ostatniej mili NGA
6	365 / 29	Więcej niż jedna	Więcej niż jedna	Nie	Do IDM mogą być podłączone tylko infrastruktury ostatniej mili NGA ²¹ .
7	79 / 4	Jedna lub więcej	Jedna lub	Tak	Węzły zlokalizowane w takiej

¹⁷ W wyniku uwag TP S.A. zgłoszonych w toku konsultacji publicznych uznano, że niektóre miejscowości – pomimo przynależności do kategorii 2 – będą kwalifikowane jako miejscowości szare – podstawowe nieproblematiczne. Są to miejscowości, w których TP S.A., zgłosiła że realizuje na nich budowę sieci dostępowych dających dostęp szerokopasmowy dla znacznej części mieszkańców na znacznym obszarze w ramach wykonywania porozumienia z organem regulacyjnym, w wyniku czego infrastruktura dystrybucyjna TP S.A. zostanie istotnie zmodernizowana. W konsekwencji w tych miejscowościach dopuszczalne będzie lokalizowanie węzła IDM wyłącznie na potrzeby dołączania infrastruktury ‘ostatniej mili’ NGA, przy czym według obecnych planów nie przewidziano lokalizacji węzła IDM w żadnej z tych miejscowości.

¹⁸ Ta kategoria obejmuje obszary, na których jest tylko jeden światłowodowy węzeł dostępny, jednak sieć szkieletowa nie jest dostępna dla podmiotów trzecich. Dodatkowo na tym obszarze nie świadczy się usług o dużej przepustowości (NGA) dla użytkowników końcowych i nie planuje się budowy innych węzłów dostępu w ciągu następnych 3 lat.

¹⁹ LLU; Uwolnienie lokalnej pętli abonenckiej pozwala operatorom telekomunikacyjnym korzystać z połączeń innych operatorów z głównej centrali telefonicznej do lokalu klienta.

²⁰ Jednakże do węzłów IDM zlokalizowanych w miejscowościach klasyfikowanych jako szare nieproblematiczne lub czarne pod względem infrastruktury podstawowej, dopuszczalne będzie dołączenie podstawowej infrastruktury w celu przyłączenia dalej położonej miejscowości białej lub szarej problematicznej pod względem takiej infrastruktury.

²¹ Ze względu na obecność w tych miejscowościach więcej niż jednej optycznej infrastruktury dystrybucyjnej, a jednocześnie brak sieci NGA i brak wiarygodnych planów inwestycyjnych w zakresie budowy sieci NGA, inwestycja realizowana w tych miejscowościach powinna w istotny sposób zwiększać efekty dla sieci NGA, co nastąpi poprzez:

- budowę publicznej optycznej infrastruktury dystrybucyjnej oraz sieci dostępowej NGA do budynków,
- infrastruktura IDM będzie przygotowana do podłączenia wielu niezależnych operatorów sieci dostępowych i dostawców usług, a dostęp będzie zapewniony zarówno w budynkach, jak i do elementów w górę sieci, by zaspokoić różne potrzeby operatorów komercyjnych,
- wykorzystanie przez operatorów dostępowych infrastruktury IDM zapewni faktyczny dostęp do sieci NGA dla większości gospodarstw domowych w danej miejscowości.

Plany budowy w miejscowościach z kategorii 6 publicznej infrastruktury światłowodowej z wieloma węzłami IDM i udostępnienia jej operatorom komercyjnym do wykorzystania w sieciach dostępowych częściowo w technologii FTTC i częściowo w technologii FTTB, były szczegółowo przedstawione w ramach konsultacji publicznych. Zasadność budowy publicznej infrastruktury optycznej na potrzeby sieci NGA w technologii FTTC potwierdził zarówno operator zasiedziały, jak i największy operator alternatywny, do których należą w tych miejscowościach sieci przewodowego podstawowego dostępu do Internetu. Ponadto, wszystkie zgłoszone w konsultacjach uwagi co do miejscowości z kategorii 6 zostały uwzględnione, a skorygowany wykaz miejscowości został ponownie podany do publicznej wiadomości.

			więcej	<p>miejsowości mogą być używane tylko jako węzły techniczne²², z wyjątkiem sytuacji kiedy spełnione są następujące dwa warunki: a) najbliższy istniejący lub planowany (w najbliższych 3 latach) optyczny węzeł dystrybucyjny dostępny do wykorzystania w ramach sieci ostatniej mili NGA znajduje się nie bliżej niż ok. 4 km od planowanej lokalizacji węzła; b) na danym obszarze brak jest usług NGA (oraz brak realnych planów w najbliższych 3 latach). W takim wypadku do IDM mogą być podłączone infrastruktury ostatniej mili NGA</p>
--	--	--	--------	---

- (41) **Otwarta procedura przetargowa:** Jak wspomniano wyżej, zgłoszony projekt może być realizowany według jednego z dwóch różnych modeli. W przypadku obydwu scenariuszy władze województwa potwierdziły, że beneficjent zostanie wyłoniony w otwartej procedurze przetargowej zgodnie z podstawowymi zasadami otwartości, konkurencji i przejrzystości określonymi w krajowych i unijnych przepisach dotyczących zamówień.²³
- (42) **Kryteria udzielenia zamówienia:** W obydwu scenariuszach, o których mowa powyżej, umowa zostanie zawarta z wnioskodawcą, który przedstawi najbardziej korzystną ekonomicznie ofertę. W tym względzie kryteria wyboru określają władze województwa. W pierwszym scenariuszu (model podstawowy) główne kryteria wyboru to: wysokość przyznanej pomocy publicznej²⁴ (waga wynosi co najmniej 65%), poziom wydatków kapitałowych partnera prywatnego (waga wynosi 0-15%), inne kryteria ekonomiczne i jakościowe²⁵ (waga wynosi 0-20%). W drugim scenariuszu podstawowymi kryteriami wyboru ofert będą: wysokość płatności dokonanej przez władze województwa na etapie realizacji inwestycji, a także na

²² W kategorii 7 wyodrębniono białe obszary NGA z większej miejscowości, gdzie już istnieje (lub jest planowany) co najmniej jeden światłowodowy węzeł dystrybucyjny, z którego można korzystać w ramach sieci „ostatniej mili” NGA. W konsekwencji interwencja publiczna jest możliwa tylko w tych częściach danej miejscowości, gdzie usługi NGA nie są obecnie świadczone ani nie są planowane w bliskiej przyszłości (najbliższe trzy lata), a jednocześnie najbliższy istniejący lub planowany (w ciągu najbliższych trzech lat) światłowodowy węzeł dystrybucyjny, z którego można korzystać w ramach sieci „ostatniej mili” NGA, znajduje się nie bliżej niż ok. 4 km od planowanej lokalizacji węzła IDM. Bez interwencji publicznej obszary te nie miałyby dostępu do usług NGA, pomimo że znajdują się w większej miejscowości, w której dostępny jest co najmniej jeden światłowodowy węzeł dystrybucyjny, który może służyć do podłączenia sieci „ostatniej mili” NGA.

²³ Przepisy przetargowe obejmują w szczególności przepisy dotyczące zamówień publicznych, koncesji, partnerstwa publiczno-prywatnego, a procedura przetargowa oznacza każdy dopuszczalny tymi przepisami tryb, przykładowo przetarg nieograniczony, przetarg ograniczony lub dialog konkurencyjny. Na obecnym etapie planowany jest wybór OI w trybie przewidzianym w prawie krajowym dla partnerstwa publiczno-prywatnego oraz koncesji na usługi.

²⁴ Kwota przyznanej pomocy publicznej jest określana poprzez wysokość czynszu, jaki Operator Infrastruktury będzie płacił do województwa – im wyższy czynsz, tym niższa kwota pomocy publicznej

²⁵ Np. efektywność wykorzystania infrastruktury IDM, koszty wykorzystania infrastruktury, okres trwania koncesji powyżej minimalnego okresu 7 lat, poziom jakości oferowanych usług, opłaty i ich dostępność, metodyka monitorowania wyników projektu, warunki serwisu.

etapie eksploatacji infrastruktury²⁶ (waga wynosi co najmniej 65%). W tym wariancie wybrana zostanie oferta najbardziej korzystna ekonomicznie, co oznacza zminimalizowanie udziału władz wojewódzkich w kosztach inwestycyjnych i operacyjnych budowy i eksploatacji IDM przy utrzymaniu podobnych lub identycznych warunków jakości (inne kryteria ekonomiczne i jakościowe - waga 0-35%). Kryteria wyboru zostaną szczegółowo określone przed zaproszeniem do składania ostatecznych ofert zgodnie z zasadami określonymi w przepisach dotyczących zamówień publicznych.

- (43) **Wykorzystanie istniejącej infrastruktury:** Władze województwa zachęcają do wykorzystania całej istniejącej infrastruktury (tj. dróg, kanalizacji kablowej itp.), aby ograniczyć niezbędną pomoc na rzecz projektu, a także uniknąć powielenia infrastruktury. Po pierwsze w modelu podstawowym będzie można przeprowadzić odrębne otwarte postępowanie przetargowe na zakup istniejącej infrastruktury telekomunikacyjnej lub, alternatywnie, w trakcie postępowania dotyczącego zaprojektowania i budowy infrastruktury IDM wykonawcy będą mogli pozyskać istniejącą infrastrukturę, jeżeli będzie to racjonalne ekonomicznie. Po drugie, w scenariuszu, w którym przeprowadza się jeden przetarg na budowę i eksploatację sieci (model alternatywny), operator infrastruktury będzie mógł wykorzystać do stworzenia sieci własne zasoby, a także zasoby podmiotu trzeciego.
- (44) **Technologia:** Głównym celem projektu jest budowa sieci szkieletowej i dystrybucyjnej na rzecz sieci NGA, a w wybranych miejscowościach także sieci dostępowej NGA. Na obecnym etapie rozwoju technologii telekomunikacyjnych nie ma innego medium transmisyjnego dla sieci szkieletowo-dystrybucyjnej umożliwiającej świadczenie usług NGA innych niż łącza światłowodowe. Dlatego też w projekcie przewiduje się budowę sieci w oparciu o łącza światłowodowe. Co do innych urządzeń przewiduje się wybór technologii w oparciu o założenie techniczne i w postępowaniu na udzielenie zamówienia publicznego żadna technologia nie zostanie z góry wykluczona. W konsekwencji usługi świadczone na rynku hurtowym będą umożliwiały połączenie z siecią szkieletową w dowolnej technologii, którą użytkownicy będą chcieli wykorzystać na potrzeby swojej infrastruktury dostępowej.
- (45) **Dostęp hurtowy:** Kluczowym celem projektu IDM jest zapewnienie przepustowości każdemu operatorowi trzeciemu, który chce podłączyć swoją infrastrukturę ostatniej mili zgodnie z zasadami określonymi powyżej. Zatem zapewnianie dostępu hurtowego będzie odbywać się na podstawie niedyskryminujących warunków gwarantujących otwarty dostęp. Usługi hurtowe będą obejmować aktywny dostęp poprzez zapewnianie usług transmisyjnych, a także dostęp pasywny poprzez zapewnianie dostępu do usług dzierżawy ciemnych włókien. Władze województwa

---

²⁶ Optymalne kryterium przetargowe będzie opierać się na zaktualizowanej wartości netto wydatków kapitałowych i wydatków operacyjnych (takie kryterium określono w dokumencie inicyjatywy JASPER „Połączenie finansowania za pomocą dotacji UE z partnerstwem publiczno-prywatnym (PPP) na rzecz infrastruktury - modele koncepcyjne i przypadki indywidualne” oraz w „Wytycznych dotyczących stosowania modelu DBO w zakresie projektów infrastrukturalnych z wykorzystaniem funduszy strukturalnych UE”.

potwierdziły również, że w planowanej sieci przewiduje się dostęp do kanalizacji kablowej.

- (46) Oferent, który wygra przetarg na eksploatację infrastruktury, nie będzie mógł świadczyć usług detalicznych w celu uniknięcia możliwości antykonkurencyjnego wykorzystania (tj. preferencyjnego traktowania swojej części detalicznej w zakresie korzystania z sieci) korzyści wynikających z zarządzania siecią w województwie mazowieckim.
- (47) **Czas trwania środka:** Czas trwania umowy między województwem a operatorem infrastruktury zostanie ostatecznie ustalony w toku procedury przetargowej i będzie wynosił od 7 do 20 lat.
- (48) **Monitorowanie i mechanizm odzyskiwania środków:** Władze odpowiednich województw, jak również krajowy organ regulacyjny będą regularnie monitorować wypełnianie zobowiązań umownych przez wyłonionego oferenta. Monitorowanie będzie prowadzone przez cały czas trwania umowy z operatorem infrastruktury. Szczegółowe informacje na temat mechanizmu zostaną zawarte w umowie z beneficjentem. Władze województwa przewidują również mechanizm odzyskiwania środków w ramach projektu IDM, aby uniknąć nadpłat na rzecz beneficjenta. Kwota odzyskanych środków będzie zależała od wskaźnika EBITDA²⁷ i będzie obejmowała cały czas trwania projektu. Według władz województwa metodyka ta pozwoli uwzględnić nie tylko przychody operatora, lecz również fakt, czy rzeczywiście poniesione koszty są niższe od kosztów oszacowanych w planie operacyjnym²⁸.
- (49) **Porównywanie cen:** Władze województwa potwierdziły, że ceny dostępu hurtowego będą oparte na przeciętnych (regulowanych) cenach hurtowych za porównywalne usługi na bardziej otwartych na konkurencję obszarach lub, w obecnym braku takich publikowanych cen, na cenach określonych lub zatwierdzonych przez krajowy organ regulacyjny.
- (50) Umowa zawarta między województwem a operatorem infrastruktury będzie określać zasady obliczania opłat za dostęp do infrastruktury IDM przez operatora infrastruktury. Władze województwa poinformowały, że zasady te powinny prowadzić do stosowania opłat (np. za dzierżawę ciemnych włókien), które umożliwiłyby operatorom dostępu do sieci stworzenie oferty detalicznej porównywalnej z ofertą detaliczną dostępną dla użytkowników końcowych na obszarach, na których funkcjonuje efektywna konkurencja infrastrukturalna.
- (51) Ponadto zasady ustalania opłat przez operatora infrastruktury były już konsultowane z krajowym organem regulacyjnym. Szczegółowe konsultacje zostaną jeszcze

---

²⁷ Zyski przed uwzględnieniem odsetek, podatków, deprecjacji i amortyzacji – powszechnie stosowany wskaźnik finansowy, również w sektorze telekomunikacyjnym.

²⁸ Władze województwa przewidują następujący mechanizm: jeżeli na koniec roku obrachunkowego wskaźnik EBITDA operatora infrastruktury przekracza wartość referencyjną EBITDA (określoną na podstawie średniego wskaźnika EBITDA przedsiębiorstw telekomunikacyjnych notowanych na warszawskiej giełdzie papierów wartościowych), część EBITDA przekraczająca różnicę progową należy dopłacić – nadwyżka zostanie podzielona między dane województwo a operatora infrastruktury proporcjonalnie do poziomu pomocy publicznej.

ponowione na etapie przygotowania dokumentacji dla oferentów na wybór operatora infrastruktury. Ponadto w okresie ważności umowy opłaty nałożone przez operatora infrastruktury będą zatwierdzane, a następnie monitorowane i weryfikowane przez UKIE, który będzie mógł rozstrzygać ewentualne spory dotyczące poziomu opłat i ewentualnie określać warunki dostępu do sieci IDM.